

Vergaderjaar 1996–1997

24 707

Nieuwe regels omtrent de economische mededinging (Mededingingswet)

Nr. 14

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 31 januari 1997

Naar aanleiding van het ingediende wetsvoorstel voor een nieuwe mededingingswet zijn door diverse fracties in het verslag (kamerstukken 1996/97, 24 707, nr. 5) vragen gesteld over de komst van het Groenboek over verticale overeenkomsten (verder: Groenboek). In de nota naar aanleiding van het verslag heb ik verwezen naar het antwoord van de heer Van Miert aan het Europese Parlement, waarin werd gezegd dat het Groenboek in de loop van 1996 zou worden gepubliceerd (zie kamerstukken 1996/97, 24 707, nr. 6).

Bij deze brief wil ik u informeren dat de Europese Commissie op 22 januari 1997 het Groenboek over verticale regelingen heeft vastgesteld. Het groenboek kunt u vinden op Internet (europa.eu.int/en/comm/dg04/dg4home.htm). In de bijlage treft u de Engelstalige versie aan¹, de Nederlandstalige versie is nog niet beschikbaar.

Het Groenboek is bedoeld als basis voor overleg in brede kring. Het Groenboek bevat een opsomming van de voordelen van het huidige beleid en een aantal kritiepunten. Aan de hand van de voordelen en de kritiepunten en binnen het kader van een aantal gestelde randvoorwaarden heeft de Commissie een viertal opties uitgewerkt. De eerste optie betreft de continuering van de huidige groepsvrijstellingen met betrekking tot verticale afspraken; de tweede optie betreft een verruiming van de huidige groepsvrijstellingen; de derde optie betreft een beperking van de huidige groepsvrijstellingen tot die gevallen waarbij sprake is van een marktaandeel van niet meer dan 40%. Tot slot de vierde optie, waarbij wordt uitgegaan van een vermoeden van verenigbaarheid met artikel 85, eerste lid, van het EG-verdrag voor die verticale regelingen met een marktaandeel van minder dan 20%. Boven de 20% wordt gedacht aan de tweede of derde optie.

Het bedrijfsleven wordt door de Commissie uitgenodigd om voor 1 juli 1997 met opmerkingen en suggesties te komen. Daarna is de Commissie voornemens om hoorzittingen te houden. Ook zal een dialoog worden

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

aangegaan met de lidstaten, het Europees Parlement, de Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

Het Groenboek heeft uitsluitend betrekking op verticale afspraken. Om een zinnige discussie mogelijk te maken, zal de Commissie de groepsvrijstellingen 1983/83 (exclusieve wederverkoopovereenkomsten) en 1984/83 (exclusieve afname-overeenkomsten), die eind 1997 aflopen, met twee jaar verlengen (tot eind 1999).

De publikatie van het Groenboek vormt voor mij geen aanleiding om terug te komen op mijn standpunt dat het wetsontwerp Mededingingswet de huidige EG-regelgeving ten aanzien van verticale regelingen moet volgen. Zoals ik al heb aangegeven in de nota naar aanleiding van het verslag zullen eventuele wijzigingen in het EG-beleid ten aanzien van verticale regelingen gerealiseerd worden door wijziging (verruiming of beperking) van de bestaande groepsvrijstellingen op het gebied van de verticale regelingen. Deze zullen via de verwijzing van artikel 12 en 13, eerste lid, van het wetsvoorstel automatisch doorwerken in de nieuwe Mededingingswet. In dit kader is van belang dat in het Groenboek geen principieel andere lijn ten aanzien van verticale regelingen wordt voorgesteld dan reeds in het Verdrag en de jurisprudentie van het Hof van Justitie is neergelegd. Daarnaast zal de implementatie van het Groenboek in nieuw beleid en regelgeving nog een lange doorlooptijd vergen.

Tot slot wil ik u er op wijzen dat het Groenboek ook melding maakt van het feit dat een herziening van de bagatelbepending in voorbereiding is. Deze staat in beginsel los van de discussie van het Groenboek. De ontwerp-herziening Bagatelbepending is inmiddels vastgesteld door de Commissie. Binnenkort volgt publikatie in het Publikatieblad van de EG.

In de voorgestelde bagatelbepending komt de bestaande drempel van 300 miljoen ECU omzet te vervallen en wordt enkel nog uitgegaan van een marktaandeelcriterium. Hierbij wordt een differentiatie aangebracht tussen horizontale (5%), gemengde (5%) en verticale (10%) overeenkomsten. Uitgezonderd van de bagatelbepending zijn prijs- en quoteringsovereenkomsten, marktverdelingsovereenkomsten en overeenkomsten tot verdeling van voorradingsbronnen. Dergelijke restricties worden als verboden per se beschouwd, ongeacht het marktaandeel. Aan de voorgestelde bagatelbepending is voorts een «verklaring» toegevoegd, waarin de Commissie aangeeft dat overeenkomsten gesloten door het MKB zelden de handel tussen de lidstaten beïnvloeden en dat de Commissie, gezien de geringe merkbaarheid van de concurrentiebeperking op het niveau van de Europese markt geen ambtshalve procedures of procedure naar aanleiding van een klacht zal openen. Dit geldt echter niet als de overeenkomsten betrekking hebben op een substantieel deel van de markt of als er sprake is van een cumulatief effect.

In de overwegingen bij het voorstel tot wijziging van de bagatelbepending wordt expliciet aangegeven, dat de Bekendmaking de nationale en Europese rechter niet bindt en evenmin tot effect heeft dat nationale wetgeving, die concurrentiebeperkende praktijken verbiedt, niet toepasbaar wordt. In de memorie van toelichting (kamerstuk 1996/97, 24 707, nr. 3) is al aangegeven dat de EG-bagatelbepending niet passend is voor een nationale mededingingswet en dat de EG-systematiek

hier niet wordt gevolgd. De voorgestelde herziening van de EG-bagatelbekendmaking brengt hierin geen wijziging. Voor de goede orde zend ik u ook de ontwerp bekendmaking.¹

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Economische Zaken,
G. J. Wijers

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.